

पोखरापत्र

Pokharapatra National Daily

राष्ट्रिय दैनिक

रु. १००
कलर मिजिटिङ कार्ड
साथै
तुरन्त क्यालेण्डर प्रस्तक,
स्मारिका आदि छपाई गर्नु परेमा
सम्पर्क:
०६१-५७०६५९, ८८५६०७५५५५

वर्ष २६

अद्यक्ष ७१

श्रेणी क्षेत्रीय 'क'

२०८१ चैत १२ गते मंगलबार

२५ March 2024

पृष्ठ ४

मूल्य रु. ५।-

नयाँ पुस्तालाई उत्पादनसँग जोडेर अर्थतन्त्र सबल बनाउनुपर्छ : महासचिव पोखरेल

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, ११ चैत

नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एपाले) का महासचिव शुक्र कर पोखरेलले नयाँ पुस्तालाई कृषि उत्पादनमा जोडै अर्थतन्त्रलाई सबल बनाउनुपर्छ बताउनुभएको छ।

कृषि विकास बैंक कर्मचारी सङ्घ नेपालको १० औं केन्द्रीय परिषद्को सेमिवार पोखरामा उद्घाटन गर्दै उहाँले युवा विदेश पलायनबाट रोक्न कृषिलाई केन्द्रबन्दुमा राखेर सँग कृषिको व्यवसायिकरण गर्न बैंकले लगानी वृद्धि गर्नुपर्नेमा जोडै दिनुभयो। महासचिव पोखरेलले पराम्परागत कृषि पद्धतिलाई परिवर्तन गरी वैज्ञानिक कृषि प्रणाली अवलम्बन गर्न जरूरी रहेको भदै बैंकले पनि आप्नो प्राथमिकता बुझ्न आवश्यक रहेको बताउनुभयो।

कृषि विकास बैंकले पछिल्लो समय आफूलाई

मुधार गर्दै लगोकामा प्रशस्ता गर्दै उहाँले बचतकर्ताको संरक्षण गर्ने दायित्व निर्वासन आग्रह गर्नुभयो। "ऋणीहरू इमानदार नहुँदा बैंक तथा वित्तीय संस्था सङ्कटमा पर्नु हो।" ऋणीलाई स्रोत र प्रविधि हस्तान्तरण गर्दै उनीहरूसँग नजिक रहनुपर्छ। ऋण प्रवाह गर्दा काज र मनोविज्ञान पनि बुझ्न आवश्यक छ, उहाँले भनुभयो। महासचिव पोखरेलले पछिल्लो

नै तीव्रता पाएको हो", उहाँले भन्नुभयो।

एमाले स्थायी कमिटी सदस्य एवं गण्डकी प्रदेशका पूर्वमुख्यमन्त्री खगराज अधिकारीले जनताको जीवनस्तर माथि उकासन बैंकले आफ्ना गतिविधि सञ्चालन गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो। उहाँले देशको अर्थतन्त्र कमजोर भएको अवस्थामा बैंकले उद्यमशीलता र उत्पादनमुखी क्षेत्रमा लगानी गर्नुपर्ने आवश्यकता औल्याउनुभयो। एमाले नेता एवं पूर्वमन्त्री किरण गुरुङले राजतन्त्र गणतन्त्रको विकल्प हुन नसक्ने बताउनुभयो। कृषि विकास बैंकका प्रमुख कार्यालाई अधिकृत गोपनिय गुरुङले पछिल्लो समय बैंक मुनाफा गर्नेतर अगाडि बढेको र खाराब कर्जा घटाउने अभियानमा आफूहरू लागेको बधाउनुभयो। उहाँले २२ हजार किसानलाई रु ६७ अर्ब लगानी गरेको जानकारी दिनुभयो।

आफ्नो गरिमालाई जोगाइरहनु लोक सेवा आयोगको चुनौती: प्रदेश प्रमुख भद्र

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, ११ चैत

गण्डकी प्रदेशका प्रमुख डिल्लीराज भट्टले लोक सेवा आयोग राष्ट्रिका सेवा गर्न चाहने आम नागरिकको आशा एवम् भरोसाको केन्द्रको रूपमा रहेको बताउनुभएको छ।

उहाँले निश्चक्षता र गुणस्तरीयतामा कृतै सम्भौता नगरी स्वतन्त्र निकायको रूपमा आफ्नो गरिमालाई अक्षुण्ण राख्नु आयोगका लागि चुनौतीपूर्ण रहेको पनि उल्लेख गर्नुभयो।

प्रदेश लोकसेवा आयोग, गण्डकी प्रदेश, पोखराको चौथो वार्षिकोत्सव समारोहमा प्रमुख अतिथि भट्टले आयोगले गरेको काम र भूमिकाको प्रशंसा पनि गर्नुभयो। उहाँले भन्नुपर्ना - देश संघीय संरचनामा रूपान्तरण भएसँगै जारी हुपर्ने संघीय निजामती सेवा ऐन जारी भएको विषम परिस्थितिमा पनि प्रदेश सरकार र प्रचलित कानूनले निर्दिष्ट गरे बमोजिमका कार्यहरूको अलावा स्मारिका प्रकाशन जस्ता सञ्चालकमा कार्यहरू समेत गरेकोमा बधाई ज्ञापन गर्दै आगामी दिनहरूमा पनि नियमित कार्यहरूको प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्दै थप रचनात्मक बताए आएको छ।

प्रादेशमा गर्नुपर्ने उल्लेख गरिएको थियो।

गरी उमेदवारको परीक्षण र छौट्र प्रणालीको गुणस्तरीयता कायम गर्दै योयता प्रणालीको संरक्षण गर्नमा प्रदेश लोक सेवा आयोग निर्माता क्रियाशील रहेछ भनेमा आफू विश्वस्त रहेको उहाँको भानी छ।

प्रदेश प्रमुख भट्टले सर्विधाम र प्रचलित कानूनले निर्दिष्ट गरे बमोजिमका कार्यहरूको अलावा स्मारिका प्रकाशन जस्ता सञ्चालकमा कार्यहरू समेत गरेकोमा बधाई ज्ञापन गर्दै आगामी दिनहरूमा पनि नियमित कार्यहरूको प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्दै थप रचनात्मक कार्यहरू गर्न उल्लेख गरिएको थियो।

उक्त अवसरमा उत्कृष्ट कर्मचारीबाट उपसचिव दामोदर सुवेदीलाई नगद १० हजार र समानपत्रबाट पुरस्कृत गरिएको थियो।

मार र गुरुङ भाषालाई सरकारी कामकाजको भाषा बनाउन ल्याइएको विधेयकमाथि छलफल

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, ११ चैत

गण्डकी प्रदेशसभामा मगर र गुरुङ भाषालाई सरकारी कामकाजको भाषा बनाउन ल्याइएको विधेयकमाथि सैदान्तिक छलफल सम्पन्न भएको छ।

छलफलका क्रममा १३ जना प्रदेशसभा सदस्यहरूले आफ्ना धरणा राख्दै कार्यान्वयनका विषयमा विभिन्न महत्वपूर्ण

सुभाव प्रस्तुत गरेका प्रदेशका सामाजिक विकास, युवा छन्। सैदान्तिक छलफलमा उठेका तथा खेलकुद मन्त्री विनुकुमार थापाले प्राप्त सुभावहरूलाई

अनुसरण गर्दै विधेयक पारित हुने बताए। "सैदान्तिक छलफलपछि विधेयक विषयमात्र समितिमा पठाइनेछ, जसका लागि ७२ घण्टाभित्र संशोधन प्रस्ताव राख्न सकिनेछ। समितिमा पुगेपछि विज्ञहरूसँग विस्तुत छलफल गरिनेछ।"

नेपालको संविधानको धारा ७ को उपधारा २ अनुसार प्रदेशले बहुसंख्यक जनताले बोल्ने अन्य राष्ट्रभाषालाई प्रदेशको कानून बमोजिम सरकारी कामकाजको भाषा बनाउन सक्ने प्रावधान रहेको र यसै अनुसार गण्डकी प्रदेशमा मगर (१८.७९%) र गुरुङ (११.३१%) भाषी जनसंख्या रहेका कारण भाषा आयोगको सिफारिस अनुसार यी दुई भाषालाई अगाडि बढाइएको उल्लेख गरिएको छ।

नेपाली भाषाका अतिरिक्त अन्य भाषाको विद्यमान गरिएको भनाई मन्त्री थापाले प्राप्त विधेयकमा उल्लेख छ। साथै, अन्य भाषाको संरक्षणका लागि आवश्यक कदम चाल्ने विषय समेत विधेयकमा उल्लेख छ।

पुस्तक, स्मारिका, ब्रोसर, क्यालेण्डर, निमन्त्रणा कार्ड, बिल, रसिद, पोष्टर, पम्लेट, मिजिट्टु कार्ड आदि छपाई सम्बन्धी कामका लागि हामीलाई सम्झनुहोस।

मर्ना खुल्यो !

यस भद्रकाली माध्यमिक विद्यालय पोखरा-१३, कुँडहरमा नेपाल सरकार शिक्षा मन्त्रालय शिक्षा विभागद्वारा स्वीकृत प्राप्त व्यवसायिक तालिम तथा प्राविधिक शिक्षा परिषद् अन्तर्गतको स्वास्थ्य विज्ञानमा प्रविणता प्रमाणपत्र उत्तीर्ण गरिसकेका विद्यार्थीहरूका लागि उच्च माध्यमिक तहको समकक्षता प्राप्त गरी स्नातक तह अध्ययन गर्नका लागि तयार पारिएको पूर्वविश्यक पाठ्यक्रम (Prerequisite Curriculum) मा भर्ना खुलेको जानकारी गराइन्छ।

नयाँ शैक्षिक सत्र २०८२ को

मर्ना हुने अन्तिम मिति: २०८२ बैशाख ५ गते शुक्रबारसम्म कक्षा संचालन मिति: २०८२ बैशाख ८ गते सोमबारबाट

विद्यालय प्रशासन

मर्ना काली माध्यमिक विद्यालय परिवार पोखरा-१३, कुँडहर

फोन नं.: ०६१-५८३७८८९, ९८५६०९२९६७, ९८५६०५९४५९, ५८५६०३३४१४

हिमालय अप्सेट प्रेस

नयाँबजार, पोखरा

फोन नं.: ०६१-५७०६५९

अनन्पूर्ण क्षेत्रमा पदयात्री पर्यटकको चहलपहल

रासस

पोखरा, ११ चैत

दोस्रो मुख्य पर्यटकीय याम सुरु भएसँगै अनन्पूर्ण चक्रीय पदयात्रामा पर्यटकको चहलपहल बढन थालेको छ। यस क्षेत्रमा चैत-वैशाख र असोज-कार्तिकको याम पदयात्राका लागि उत्तम मानिन्छ।

ट्रेकिङ एसोसिएशन अफ नेपाल (टान) गण्डकीका अध्यक्ष कृष्णप्रसाद आचार्यले गत सातादेखि पर्यटकको आउजाउ बढेको बताउनुभयो। “मौसम सफा छ, हिमाल खुलेको छ, पर्यटन क्षेत्र चलायामान बनेको छ”, उहाँले भनुभयो, “शरद ऋतुपूर्छ यो यामामा धेरै पर्यटक नेपाल भित्रन्छन्।” अध्यक्ष आचार्यका अनुसार पदयात्रामा विदेशी पर्यटकसँगै पछिलो समय आन्तरिक पर्यटको पनि आकर्षण बढेको छ। अनन्पूर्ण संरक्षण क्षेत्रमा अनन्पूर्ण आधार शिविर, मर्दी हिमाल, धान्डुक, मनाडोको तिलिचो ताल, थारडुला भञ्ज्याड, उपल्लो मुस्ताड, मुक्तिनाथ, म्यादीको घोडेपानी, कार्कीको खुमै डाँडा, कोरी आदि पदयात्री पर्यटकको रोजाइमा पर्ने गन्तव्यस्थल हुन्। अनन्पूर्ण चक्रीय पदयात्रा पदयात्राका लागि विश्वप्रसिद्ध गन्तव्यस्थल रहेको अध्यक्ष

आचार्यले बताउनुभयो। गत वर्ष पोखरालाई पर्यटनको राजधानी सहरका रूपमा घोषणा गरेपछि यस क्षेत्रमा पर्यटकको आकर्षण थप बढेको उहाँको भनाइ छ। पोखरा जोड्ने मुख्य सडकमार्ग र अन्तर्राष्ट्रीय हवाईयात्रालाई नियमित तथा व्यवस्थित बनाउन सके उल्लेख्य सङ्ग ख्यामा पर्यटक भित्रायान सकिने उहाँले बताउनुभयो। अध्यक्ष आचार्यले कठितपय पुराना र स्थानिय पदयात्रामा सडकका कारण सङ्कटमा परेकाले तिनको विकल्प खोज्नुपर्ने बताउनुभयो। अनन्पूर्ण संरक्षण क्षेत्र आयोजना (एक्याप) का अनुसार अनन्पूर्ण क्षेत्रमा सन् २०२४ मा दुई लाख १६ हजार एक लाख ११ हजार सय ५८ पर्यटकले यस क्षेत्रको भ्रमण गरेका थिए। सन् २०१९ मा एक लाख ८१ हजार पर्यटक भित्रिकामा त्यस्यता कोभिड-१९ महामारीका कारण पर्यटक अगमन घटेको थियो। उक्त महामारी छँदा सन् २०२१ मा जम्मा १६ हजार एक सय पाँच पर्यटकले अनन्पूर्ण क्षेत्रको भ्रमण गरेका थिए। त्यसको अर्को वर्षअर्थात् सन् २०२२ मा जम्मा एक लाख २९ हजार सात सय ३३ पर्यटक अनन्पूर्ण क्षेत्रमा पुगेका थिए। गत वर्षीय यस क्षेत्रको पर्यटन पुरानै लयतिर उत्कृष्ट मानिन्छ।

फर्किएको ‘एक्याप’का प्रमुख डा कडरियाले बताउनुभयो।

उहाँका अनुसार ‘एक्याप’ ले पदयात्रा र सडकमार्ग भएर सो क्षेत्रका विभिन्न गन्तव्यस्थलमा युने विदेशी पर्यटकको तथाइक राख्दै आएको छ। सात हजार छ सय वर्ग किलोमिटरमा फैलेको अनन्पूर्ण संरक्षण क्षेत्रमा कास्की, लमजुङ, मनाड, म्यागदी र मुस्ताडका १६ स्थानीय तहका ८९ वडा समर्टेका छन्।

अनन्पूर्ण क्षेत्र प्राकृतिक सौन्दर्य, जैविक विविधता, हिमाली जनजीवन, सम्भयता, संस्कृति आदि कारणले देशविदेशका पर्यटकको रोजाइमा पर्ने गरेको छ। यहाँको प्राकृतिक सौन्दर्य, विशिष्ट भूमोल, हावापानी, जैविक विविधता, हिमाली जनजीवन, सम्भयता र संस्कृतिको अवलोकनमै युमिकर्को आनन्द लिन पर्यटक पदयात्रामा जाने गरेका छन्। कास्की, लमजुङ, मनाड, म्यागदीलागायत जनसुक्ती मार्गबाट अनन्पूर्ण क्षेत्रको छोटो, मध्यम र लामो दूरीको पदयात्रा तय गर्न सकिन्छ। आकर्षक गन्तव्यस्थल, पर्यटनमैत्री पूर्वाधार, स्थानीयवासीको आतिथ्यता र सेवासुविधाका हिसाबले अनन्पूर्ण क्षेत्र पदयात्राका लागि उत्कृष्ट मानिन्छ।

स्वास्थ्य सेवा निर्देशनालयका

कर्णालीमा पनि बढे क्षयरोगी त्यसैगरी कर्णालीमा पनि क्षयरोगीको सुर्खेत तथा सूचना अधिकारी फोकलपर्सन तथा सूचना अधिकारीको उहाँले जानकारी दिनुभयो। अधिल्लो अर्थात् वर्षमा आठ महिनामा दुई सय ८६ क्षयरोगिका बिरामी भेटिएका थिए। जिल्लास्थित एक सय ११ स्वास्थ्य संस्थाबाट क्षयरोगीको उपचार भइरहेको त्रैत्रियामा देखिएको थियो। त्यसीपारि १४ स्वास्थ्य संस्थामार्फत क्षयरोगिका विवरण अनुसार चालु आर्थिक वर्षको आठ महिनामा प्रदेशका १० जिल्लामा आठ सय ९९ नयाँ क्षयरोगिका बिरामी भेटिएका हुन्। अधिल्लो अर्थात् वर्षमा अन्तिम जिल्लामा दुई सय ८६ क्षयरोगिका विवरण अनुसार चालु आर्थिक वर्षको आठ महिनामा मात्रै आठ सय ९९ बिरामी थिएका हुन्। प्रदेश जनस्वास्थ्य कार्यालय प्रमुख शिक्करबाबु अधिकारीले असिक्षा, अज्ञानता र भौगोलिक कारणाले क्षयरोगी परिचाको पहुँचमा आउन नसकेको बताउनुभयो। “उपचारमा नरहेको एक क्षयरोगीले औसतमा १० देखि १५ स्वस्थ्य व्यक्तिकालै रोग सार्न सक्छ,” उहाँले भनुभयो, “सो तथाइकलाई घटाउन पनि नयाँ क्षयरोगीको पहिचान आवश्यक छ।”

कर्णालीमा पनि बढे क्षयरोगी त्यसैगरी कर्णालीमा पनि क्षयरोगीको सुर्खेत तथा सूचना अधिकारी फोकलपर्सन तथा सूचना अधिकारी दिनुभयो। अधिल्लो अर्थात् वर्षमा आठ महिनामा दुई सय ८६ क्षयरोगिको सुर्खेत तथा सूचना अधिकारी दिनुभयो। यसैबीच आज विश्व क्षयरोग दिवसको अवसर पारेर आज प्रभातफेरि र कोणसभा गरिएको छ। सो कार्यक्रममा कर्णाली प्रदेशका सामाजिक विकास मन्त्री धनश्याम भण्डारीले उपचार बाहिर रहेका क्षयरोगिका बिरामीलाई उपचारमा ल्याइ सन् २०१० भित्र नेपालताई क्षयरोग मुक्त बनाउने अधियानलाई क्षयरोग मुक्त बनाउने अधियानलाई सधाउन आग्रह गर्नुभयो। उहाँले बस्तीमा क्षयरोगिका बिरामी रहेकोले खोजी कार्यालयलाई तीव्रता दिन सुक्षम दिनुभयो। स्वास्थ्य सेवा निर्देशक डा रिवन खड्काले प्रदेशमा क्षयरोगिका बिरामीलाई उपचारमा ल्याउने काम भइरहेको जानकारी दिनुभयो।

स्वास्थ्य सेवा निर्देशनालयका क्षयरोगीको सुर्खेत तथा सूचना अधिकारी फोकलपर्सन तथा सूचना अधिकारी दिनुभयो। उहाँले अभै क्षयरोगीहरु उपचार बाहिर रहनु चुनौतीपूर्ण रहेको बताउनुभयो। यसैबीच आज विश्व क्षयरोग दिवसको अवसर पारेर आज प्रभातफेरि र कोणसभा गरिएको छ। सो कार्यक्रममा कर्णाली प्रदेशका सामाजिक विकास मन्त्री धनश्याम भण्डारीले उपचार बाहिर रहेका क्षयरोगिका बिरामीलाई उपचारमा ल्याइ सन् २०१० भित्र नेपालताई क्षयरोग मुक्त बनाउने अधियानलाई क्षयरोग मुक्त बनाउने अधियानलाई सधाउन आग्रह गर्नुभयो। उहाँले बस्तीमा क्षयरोगिका बिरामी रहेकोले खोजी कार्यालयलाई तीव्रता दिन सुक्षम दिनुभयो। स्वास्थ्य सेवा निर्देशक डा रिवन खड्काले प्रदेशमा क्षयरोगिका बिरामीलाई उपचारमा ल्याउने काम भइरहेको जानकारी दिनुभयो।

खाना पकाउने ग्रांस प्रयोगमा सावधानी अपनाउँ।

- ◆ सलाई, लाइटर जस्ता प्रज्वलनशील सामग्री बालबालिकाले भेट्ने गरी नराखौँ,
- ◆ ग्रांस बालेर भान्साकोठा छाडेर नजाओँ,
- ◆ ग्रांस सिलिप्डरलाई सकेसम्म भान्सा कोठाभन्दा बाहिर राखौँ,
- ◆ प्रयोग मिति यकीन गरेर मात्र ग्रांस सिलिप्डर खरिद गरौँ,
- ◆ ग्रांस सिलिप्डरको पाइप समय-समयमा जाँच गरौँ,
- ◆ आवश्यकताभन्दा बढी ग्रांस सिलिप्डर सञ्चय तगाउँ,
- ◆ कुनै खराबी वा टुफ्टफूट भए तुरन्त मर्मत गरौँ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

खानोपानी संस्थानले उपभोक्ताको हितमा रकम खर्च गर्छ : महाप्रबन्धक ढाकाल

पोखरापत्र संचादाता

पोखरा, ११ चैत

नेपाल खानोपानी संस्थानका महाप्रबन्धक अर्जुनबाबु ढाकालले उपभोक्ताको हितमा रकम खर्च गरिने बताएका छन्।

संस्थानले नेपाल सरकारसँग आवश्यक छलफल, परामर्श तथा नयाँ योजना मार्फत लगानीको बातावरण सिर्जना गरिनेमा जोड दिएका हुन्। महाप्रबन्धक नियुक्त भएपछि पहिलो भ्रमण पोखरा निस्केका ढाकालले सवैकर्मचारी संग भएको क्षमता उपयोग गरेर मुस्कान सहितको सेवा प्रदान गर्न कर्मचारीलाई निर्देशन दिएका थिए।

बजेटको अभावमा उपभोक्ताको घरमा पानी नजाने समस्या उपरान्त बनाउने नयाँ योजना ल्याउन सवै शाखासँग आग्रह गरे। आफूलाई संघ शाखागत उपभोक्ताको ज्ञान नहुने बताएका ढाकालले शाखामा कार्यरत सवै कर्मचारीको भावना, मर्म र विश्वास जितेर योजना बनाउन निर्देशन दिएका थिए। ढाकालले बालो ल्याउन सवै शाखासँग आपूर्ति भन्नुसु, म समस्या समाधान गर्नु। आफू भन्दा यो विश्वास असाधारण भएको निर्देशन दिएका थिए। ढाकालले शाखामा आयोजित व्यापार र नाप्रो विवाह गर्ने जनाएका थिए।

पोखरा

खानोपानी संस्थानले उपभोक्ताको कार्यान्वयनमा जाने उद्योगपोकाथिए। विनियमावली परिवर्तनशील दस्तावेज भएकाले आवश्यकताको आधारमा थपघट गर्न सकिने धारणा राखेका थिए। पोखरा शाखाका प्रमुख आशिष कार्को अध्यक्षको अध्यक्षतामा जाने उद्योगपोकाथिए। विनियमावली परिवर्तनशील दस्तावेज भएकाले आवश्यकताको आधारमा थपघट गर्न सकिने धारणा राखेका थिए।

परिवारमा पर्ने समस्या परिवार भित्रै मिलाउने अभियानमा आफू रहेको भन्दै उनले भने, ‘हेरैक समस्या निर्देशन दिएका थिए। आफूलाई भन्नुहोसु, भन्न नसके शाखा प

सुक्षिसुधा

आफुने कमाउँ भन्दा कम खर्च गर्ने गर।

- पल किल्डेराउ

सम्पादकीय

क्षयरोग मुक्त नेपाल अभियान १४९ स्थानीय तहमा

मार्च २४ तारिख। हेरेक वर्ष विभिन्न कार्यक्रम आयोजना गरी अन्तर्राष्ट्रिय क्षयरोग दिवस मनाइन्छ। क्षयरोग रोग विश्व जनचेतना जगाउने, सरल र सहज रूपमा उपचारको प्रबन्ध गर्ने, गराउने उद्देश्यका साथ यो दिवस मनाउने गरिएको छ। दिवसको यस वर्षको नाम 'हो, हामी क्षयरोग अन्त्य गर्न सक्छौ'। लगानीको प्रतिबद्धता र सेवा प्रवाहको सुनिश्चतता, आजको आवश्यकता' भन्ने तय गरिएको छ। यस दिवसले क्षयरोग महामारीको अन्त्यका लागि गरिएका प्रतिबद्धता, प्रयास, तथा उपलब्धीलाई समिक्षने अवसर समेत प्रदान गरेको छ।

राष्ट्रिय क्षयरोग नियन्त्रण केन्द्रले दिवसका अवसरमा विभिन्न जनचेतनामूलक कार्यक्रमको आयोजना गर्ने तयारी गरेको छ। उक्त रोगका कारण नेपालमा हजारौ मानिस प्रभावित भइरहेका छन्। विश्वव्यापी रूपमा क्षयरोग अन्त्यका लागि गरिएका हाम्रो साभा तथा सामूहिक संकल्पमा केन्द्र काटिबद्ध रहेको जनाएको छ। केन्द्रका निर्देशक डा. श्रीमान तिवारीले जारी गर्नुभएको विज्ञितमा क्षयरोग (टीबी) विश्वभर लाखी मानिसलाई प्रभावित गर्ने सरुवा रोग भएको र नेपालमा यो जनस्वास्थ्य समस्याको रूपमा रहिआएको उल्लेख छ। सन् २०२३ मा विश्व स्वास्थ्य सङ्गठनका अनुसार नेपालमा अनुमानित ६८ हजार नयाँ क्षयरोग प्रभावित व्यक्तिहरू थिए, जसको दर प्रति एक लाख जनसङ्ख्यामा २२९ रहेको थिए। त्यसैगरी क्षयरोगका कारण १६ हजारको मृत्यु भएको अनुमान गरिएको छ। जसको मृत्युदर प्रति एक लाख जनसङ्ख्यामा ५४ थिए। राष्ट्रिय क्षयरोग कार्यक्रमले ४० हजार ७७६ जना थिए। उपचारका लागि दर्ता भएका मध्ये ७२ प्रतिशत फोकसोको क्षयरोग र २८ प्रतिशत फोकसो वाहिर अन्य अङ्गमा लाने क्षयरोगी थिए। त्यसैगरी उपचार सफलता दर ९२ प्रतिशत छ। उल्लेखनीय प्रगतिका बावजुद, नेपालले अझै पनि क्षयरोग अन्त्यका लागि धैर्य चुनौतीको सामाना गरिरहेको केन्द्रले जनाएको छ। अनुमानित क्षयरोग प्रभावित व्यक्ति र उपचारको दायरामा आएका क्षयरोग प्रभावित व्यक्तिको सङ्ख्यामा दूरी अन्तर छ। करिब ४० प्रतिशत अनुमानित क्षयरोग प्रभावित व्यक्तिलाई उपचारको दायरामा ल्याउन सकिएको छैन।

क्षयरोगको कारणबाट रोगीको परिवारमा अधिक आर्थिक व्ययभार परेको छ। राष्ट्रिय क्षयरोग बिरामी लगत सर्वेक्षण-२०२४ का अनुसार नेपालमा ५१ प्रतिशत क्षयरोग प्रभावित व्यक्ति तथा उनीहरूको परिवारलाई यस रोगको कारणबाट अधिक आर्थिक व्यय भार परेको छ। रोग अन्त्यका लागि सबै क्षेत्रको सहकार्य हुन नसकदा थप प्रगति हासिल हुन नसकेको केन्द्रले स्पष्ट पारेको छ। रोगको अन्त्यका लागि स्वास्थ्य क्षेत्रसहित, स्वास्थ्य वाहेका अन्य क्षेत्रहरू जस्तै: शिक्षा, श्रम तथा रोजगार, सामाजिक सुरक्षण लगायत अन्यको पनि महत्वपूर्ण योगदान रहनु आवश्यक छ। यसका साथै नीजि क्षेत्र र समुदायको संलग्नता पनि उत्तिकै महत्वपूर्ण छ। चुनौतीलाई समाधान गर्न केन्द्रले निरन्तर आफ्ना प्रयासलाई परिस्कृत गर्दै लोको जनाएको छ। नेपालभर क्षयरोग उपचारका सेवा छ हजार २४१ स्वास्थ्य संस्था र निदानका सेवा ८०० स्वास्थ्य संस्थामा निःशुल्क उपलब्ध छन्।

रोगको दूष परीक्षण सेवाको पहुँच ६७ जिल्लाका ११७ स्वास्थ्य संस्थामा पुगको छ। यो परीक्षणबाट क्षयरोग प्रभावित व्यक्तिको औषधि प्रतिरोधको अवस्था थाहा पाउन सकिन्छ। औषधि प्रतिरोधी क्षयरोगका बिरामीको उपचार सेवा २९ वटा उपचार केन्द्र र १८ उपचार उप- केन्द्रबाट प्रदान गरिए आएको केन्द्रले जनाएको छ। औषधि प्रतिरोधी रेजिमेन्ट उपलब्ध गराएको छ। मुलुकको सङ्ख्याय संरचनालाई ध्यानमा राखी नेपालले नवीनतम् प्रयासको रूपमा स्थानीय तहको नेतृत्व, उत्तराधित्व र अपनत्व विकासका गरी क्षयरोग अन्त्यका लागि भएका प्रयासलाई दिगो रूपमा गति दिनको लागि क्षयरोग मुक्त नेपाल अभियान १४९ स्थानीय तहमा विस्तार गरिएको छ। एआई जडित डिजिटल एक्सरे मेसिनद्वारा समुदायमा क्षयरोग बिरामीको सक्रिय खोजपटाल सुरुआत भएको छ।

तपाईंको आज

मेष	: सत्कार मिलेछ	तुला	: भफ्मेला बढ्ने
वृष	: आर्थिक समस्या	वृश्चिक	: शुभ यात्रा
मिथुन	: शारीरिक भफ्मेला	घनु	: स्वास्थ्यमा सुधार
कुक्कु	: मानसिक तनाव	मकर	: कार्यमा सफलता
सिंह	: व्यापारमा लाभ	कुम्भ	: सहयोग मिलेछ
कृष्ण	: शत्रुको भय	मीन	: अप्रत्यक्षित लाभ

हरिसिंह भविश्यवाणी केन्द्र

पोखरा-१६, जोगिमणीमार्ग, मोबाइल: ९८५६०२०५८६

किना, टिप, हस्तरेखा, आखत, माटो हैरंका लागि सम्झनुहोस्।

आठ महिनामा १३३ जनामा क्षयरोग सङ्क्रमण

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, ११ चैत

गोरखामा आठ महिनाको अवधिमा जिल्लाभर एक सय ३३ जनामा क्षयरोग पहिचान गरिएको छ।

चालु आर्थिक वर्षको साउनदेखि फागुनसम्म यहाँका एधारवटै पालिकामा सो परिमाणमा क्षयरोगका बिरामी फेला परेका हुन्। प्रदेश जनस्वास्थ्य कार्यालयका सूचना अधिकारी नवाराज खड्काका अनुसार ७८ पुरुष र ५५ महिलामा क्षयरोग सङ्क्रमण पुष्ट भएको हो। बारपाक सुलिकोट गाउँपालिकामा तीन र चुम्पुक्री गाउँपालिकामा दुई जनामा क्षयरोग देखिएको सूचना अधिकारी खड्काको बताउनुभयो। गत आर्थिक वर्षमा जिल्लामा दुई सय ३२ जनामा क्षयरोग सङ्क्रमण पुष्ट भएको थियो।

छ। भीमसेनथापा गाउँपालिकामा २५, गोरखा नगरपालिकामा २१ तथा पालुडाटार नगरपालिकामा १९ जनामा क्षयरोग सङ्क्रमण पुष्ट भएको छ।

यस्तै आरुष्टाटगाउँपालिकामा १४, साहिद लखन गाउँपालिकामा पाँच, धार्चे गाउँपालिकामा पाँच, सिरानचोक गाउँपालिकामा चार, गण्डकी गाउँपालिकामा तीन र चुम्पुक्री गाउँपालिकामा दुई जनामा क्षयरोग देखिएको सूचना अधिकारी खड्काको बताउनुभयो। गत आर्थिक वर्षमा जिल्लामा क्षयरोग सङ्क्रमण पुष्ट भएको हो। बारपाक सुलिकोट गाउँपालिकामा तीन र चुम्पुक्री गाउँपालिकामा दुई जनामा क्षयरोग सङ्क्रमण पुष्ट भएको थियो।

लामीचौरमा ४२ वर्षपछि खानेपानी सुविधा

पोखरापत्र संवाददाता

बागलुड, ११ चैत

बागलुड नगरपालिका-८ सिगाना लामीचौरमा करिब दुई सय घरपरिवरको बसोबास छ। बाकीलो बस्ती रहेको लामीचौरमा खानेपानीको एकदमै अभावितयो।

बयालीस वर्ष अगाडि निर्माण भएका तीन धाराबाट यहाँका सयौँ स्थानीयले पानी उपभोग गर्दैआएका थिए। एक गाडी पानी भर्न रातभर धारामा लाइन बस्नुपर्ने अवस्था थिए। सहजै पानी भर्ने पालो आउँदैनयो। विसं २०३९ मा निर्माण गरेको धारा जीर्ण बनेका थिए। लामो समयदेखि खानेपानीको समस्या भोदै आएका लामीचौरमासीलाई अब भने खानेपानीको समस्या छैन। यसपाली नगरपालिकाले जिमिनयुनिबाट पानी निकालेको छ। लामो समयको मेहनतपछि ड्रिलिङ गरी लामीचौरमा पानी निस्किएपछि स्थानीयमा खुसीलाई छाएको छ।

नगरपालिकाले प्राविधिक खटाएर यसबाटे सर्वेक्षण गरेको थियो। पानी निकालन सकिने सम्भावना देखेपछि ड्रिलिङ मेसिन प्रयोग गरी यहाँ पानी निकाल्ने काम गरिएको हो। यही चैत १ गते मेसिनले करिब भएको ७० मिटर जिमिन

खोदेर पानी निकालेको हो। यही चैत ९ गते देखिए नियमित रूपमा पानी निकालन थालिएको लामीचौर खानेपानी उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष टीकाराम थापाले जानकारी दिनुभयो।

गाउँपालिका निकाल थालिएको लामीचौरमा धारामा लाइन बस्नुपर्ने अवस्था थिए। सहजै पानी भर्ने पालो आउँदैनयो। नगरपालिकाको रु २६ लाख र स्थानीय जनसहभागिताबाट जुटेको रु तीन लाखको लागतमा पानी निकालिएको हो। "सिङ्गो गाउँमा पानीको समस्या थियो, दुई सय घरका लागि तीनवटा मात्र धारा थारा थिए, धारामा थारै पानी आउँदैनयो, स्थानीयले क्रमानुसार आपार जानुपर्ने अवस्था थिए।" उत्तराले बिगतको समयमा गर्दैआएका थिए।

स्थानीय बिना परियारले एक गाडी पानी भर्नका लागि आठ घटाएर सम्भाल्ने बस्नुपरेको सुनाउनुभयो। खानेपानी अभावले धेरैले धेरैले रहेको बताउँदै कानुनी अपेक्षाको बताउँनुभयो।

स्थानीय बिना परियारले एक गाडी पानी भर्नका लागि आठ घटाएर सम्भाल्ने बस्नुपरेको सुनाउनुभयो। खानेपानी अभावले धेरैले धेरैले रहेको बताउँले ब

कान्त्या माविलाई ग्लोबल आइएमड बैंकको शैक्षिक सामग्री सहयोग

पोखरापत्र संवाददाता

पोखराको नदीपुरस्थित कन्या माविलाई ग्लोबल आइएमड बैंक चिलेडुगा शाखाले विभिन्न सामग्री सहयोग गरेको छ।

विद्यालयको सभाहालमा एक कार्यक्रम बिच बैंकले अध्ययन र खेलकुदलगायतका सामग्री सहयोग गरेको हो।

सामग्री हस्तान्तरण गर्दै बैंकका गण्डकी प्रदेश प्रमुख सुशोभन देवकोटाले विद्यार्थीहरुलाई बैंकले आगामी दिनमा थप शिक्षामूलक कार्यक्रममा सहाउने बताए। बैंकले सामाजिक उत्तरदायित्व बहन गर्ने जिम्मेवारीकासाथ भविष्यमा पनि सहयोग जारी राख्ने बताएका छन्।

प्रमुख अतिथि वडा ३ का अध्यक्ष प्रकाशमान उदासले बैंकले गरेको सहयोगको प्रशंसा

गर्दै यस्तो सहयोगले नानीहरुको पढाइमा सहयोग पुने बताए। कार्यक्रममा विद्यालय व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष चिरञ्जिवी द्वा, प्रधानाध्यापक प्रेमबहादुर

बुढाथोकी, प्रादेशिक कार्यालय बजार व्यवस्थापक राजकुमार महर्जन, चिलेडुगा शाखाका म्यानेजर अरुण भट्ट लागतको उपस्थिति रहेको थियो।

सेकार्कु तातोपानीलाई व्यवस्थित बनाउन पूर्वाधार निर्माण

पोखरापत्र संवाददाता

म्यादी, ११ चैत

म्यादीको अन्नपूर्ण गाउँपालिका-१ सेकार्कुस्थित तातोपानी कुण्डलाई व्यवस्थित बनाउन पूर्वाधार निर्माण थालिएको छ।

पहाडको फेदर कालीगण्डकी नदीको किनारमा रहेको मुहानबाट निस्कने पानीलाई पोखरीमा सडकलन गरेर स्नानको व्यवस्था मिलाउने र पर्यटक भित्र्याउने उद्देश्यले अन्नपूर्ण गाउँपालिकाले रु १७ करोड १७ लाखको लागतमा पूर्वाधार निर्माण थालिएको हो। अन्नपूर्ण गाउँपालिका-१ का बडायस्थ किलोपि गर्भुजाले तातोपानी पानी सडकलन गर्ने पोखरी, आश्रयस्थल, सार्वजनिक शौचालय, कपडा फेर्ने कोठा, टिकट काउन्टर र रेस्युराङ्का लागि आवश्यक पूर्वाधार तयार पार्न लाग्नेको जानकारी दिनुभयो।

“कालीगण्डकी किनारको तातोपानी व्यवस्थित नहुँदा हाल

हिँडं याम्मा मात्र खुला ठाउँमा स्नान गर्न सकिन्छ”, उहाँले भनुभयो, “बेनी-जोमसोम सडकको नजिकै निर्माण हुन लागेको पोखरी सञ्चालन गरेर आमदानीको स्रोत बनाउने लक्ष्य छ।” सेकार्कुमा ५० डिग्री सेल्सियस प्राकृतिक तातोपानी निस्कने मुहान रहेको पोखरीमा स्नान गरेमा शारीरिक स्फूर्तिका साथै चोटपटक लागेको, चिसोका कारण हुने स्वास्थ्य सम्पर्क निको हुने जनविश्वास छ। मुहानदेखि छ सय मिटर तल दुई इज्ञको युपिभिसी पाइपबाट ल्याइने तातोपानी सडकलन गरेर स्नानका लागि ११ दशमलब २५ मिटर लम्बाइ र आठ मिटर चौडाइ भएको पोखरीमा सेकार्कु निर्माणका लागि २०८१ असार ३ गते कालीगण्डकी निर्माण सेवा

प्रालिसँग रु १७ करोड १७ लाख ६० हजार छ सय ८५ मा ठेक्का सम्भौता भएको थियो। विसं २०८२ जेठ ३० गतेसम्म म्याद रहेको ठेक्काकार्यालय पोखरी र परिसरमा भौतिक संरचना निर्माण गर्ने काम ७० प्रतिशत सकिएको अन्नपूर्ण गाउँपालिकाका सवाइज्ञियर करिम मुलाह भियाले बताउनुभयो। ठेकेदारले तातोपानी सडकलनका लागि मुहानमा तीन वटा इन्टेक र पाइपलाइन जडानको तयारी गरेको छ। तातोपानीको मुहानसम्म पुने सडक बनाउन धैर खर्च लाग्ने र बर्बार्मा बाढीले असर पुऱ्याउने भएकाले केही तल संरचना बनाउन लाग्नेको हो। बेनी-जोमसोम सडकको तिप्लायाउँ-महिर जोडने काम अनिम चरणमा पुऱ्योको छ। सदैर्घ्य सरकारको विशेष अनुदानमा सेकार्कु तातोपानी कुण्डमा पूर्वाधार निर्माणका लागि २०८१ असार ३ गते कालीगण्डकी निर्माण सेवा

बाघको सङ्ख्या बढाउन बासस्थानको समस्या

रासस

चितवन, ११ चैत

नेपालमा बाघको सङ्ख्या बढाउँ जाँदा त्यसको बासस्थान क्षेत्र बढाउनुपर्ने देखिएको छ। निकुञ्ज क्षेत्र, मध्यवर्ती क्षेत्र र अन्य वन क्षेत्र बाघको बासस्थान भए पनि बाघको सङ्ख्या बढाउन आलोचित बासस्थानको समस्या पनि बढेको छ।

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जले यहाँ आयोजना गरेको अन्तर्रिक्ति कार्यक्रममा राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा बन्यजन्तु संरक्षण

विभागका वरिष्ठ इकोलोजिस्ट हरिभद आचार्यले बाघका लागि बासस्थान बढाउन आवश्यक रहेको बताउनुभयो। वित्त वाँच वर्ष्यता बाघको सङ्ख्या बढाउँ गएकाले बासस्थान पनि बढाउन आवश्यक रहेको उहाँले बताउनुभयो।

उहाँले भनुभयो, “हिम्मक बाघलाई खुला चिडियाघर बनाएर उनीहरुको संरक्षण गर्न आवश्यक छ, खुला चिडियाघर बनाएर त्यसलाई आयोजनाको लागि जारी गरिने व्यवहारी गराइँछ।

उहाँले भनुभयो, “हिम्मक बाघलाई खुला चिडियाघर बनाएर उनीहरुको संरक्षण गर्न आवश्यक छ, खुला चिडियाघर बनाएर त्यसलाई आयोजनाको लागि जारी गरिने व्यवहारी गराइँछ।

नेपालको वन क्षेत्रमा पाँच सयको हाराहरीमा बाघ राख्न सकिने आचार्यले बताउनुभयो। उहाँले भनुभयो, “निकुञ्जको कोर क्षेत्रमा चार सय चार बाघ राख्न सकिने देखिन्छ।” बाघको मुख्य आहार मृग प्रजाति रहेकाले यसलाई समेत संरक्षण गर्न आवश्यक छ।

मृग प्रजातिसँगै बाँदर र घरपालुवा जनावार बाघको आहाराका रूपमा रहेको सो अवश्यमा जानकारी दिइयो।

गण्डकी प्रदेशद्वारा वृद्धिमुखी उद्यमशीलता र रोजगारी प्रवर्द्धन कार्यक्रम लागू

पोखरापत्र संवाददाता

म्यादी, ११ चैत

गण्डकी प्रदेशको चार जिल्लाका पाँच वटा स्थानीय तहमा वृद्धिमुखी उद्यमशीलता र रोजगारी प्रवर्द्धन कार्यक्रम लागू गरिएको छ।

गण्डकीप्रदेश सरकारको उद्योग तथा पर्यटन मन्त्रालय र सम्बन्धित स्थानीय तहको साफेदारीमा ‘दायित्व’ संस्थानामूर्ति त्यक्तमार्फत उद्यमीको क्षमता विकास, यवसाय स्तरोन्नति र बिक्री तथा बजारीकरणका लागि कार्यक्रम सञ्चालन भएको हो। दायित्व संस्थाका कार्यक्रम अधिकृत जनतारा रानाले पर्वतको जलजलाई जानकारी तथा बजारीकरण प्रविधि पुरक साफेदारी गर्ने छ।

गोरखाको गोरखा नगरपालिका, सिरानचोक गाउँपालिका र तनहुँको प्याघादेव याउँपालिकामा आयोजित र बासारीकरणका लागू भएको राससलाई जानकारी दिनुभयो। “यस कार्यक्रमका लागि चालु आर्थिक वर्षमा प्रदेश सरकारले प्रयोक्ता र सम्बन्धित तहमा ५० प्रतिशत साफेदारी वार्षिक रुपमा उद्यमीलाई परियोजनाको कुल लागतमा ४० जना उद्यमीलाई रु २५ हजारसम्म उद्यम विकास प्रविधि पुरक साफेदारी, १० जनालाई रु १० लाख रु २० हजारदेखि रु ४० लाख रु ८० हजारदेखि रु १० लाखसम्म नवप्रवर्द्धन पुरक साफेदारी, तेपो चरणमा नौ जनालाई रु ८० हजार र एक जनालाई रु १० लाख ५० हजार बिक्री तथा बजारीकरण प्रविधि पुरक साफेदारी गरिने जलजला गाउँपालिकाको उद्यम अधिकृत भगवती पुनरुत्थाने बताउनुभयो।

हजारसम्म उद्यममा साफेदारी

गरिने कार्यक्रम अधिकृत रानाले बताउनुभयो। पहिलो चरणमा

कार्यक्रममा आवद्ध हुन इच्छुक

उद्यमीबाट आवेदन सङ्कलन

गर्न थालिएको छ। तोकिएको

मापदण्डअनुसार पहिलो चरणमा

४० जना उद्यमी चयन गर्ने, २० जनालाई रु २५ हजारसम्म उद्यम

विकास प्रविधि पुरक साफेदारी,

१० जनालाई रु १० लाखसम्म नवप्रवर्द्धन पुरक साफेदारी, तेपो चरणमा नौ जनालाई रु ८० हजार र एक जनालाई रु १० लाख ५० हजार बिक्री तथा बजारीकरण प्रविधि पुरक साफेदारी गरिने जलजला गाउँपालिकाको उद्यम अधिकृत भगवती पुनरुत्थाने बताउनुभयो।

कोवाड-जोमसोम सङ्क निर्माणमा ढिलासुस्ती

पोखरापत्र संवाददाता

मुस्ताङ, ११ चैत

कोला नाका जोडने राष्ट्रिय गैरवको (बेनी-जोमसोम-कोला) सङ्क अन्तर्गत मुस्ताङको कोवाड-जोमसोम सङ्क अन्तर्गत कोवाड-जोमसोम सङ्क कार्यालयले आयोजनाका सूचना अधिकारी चापागाइँको भनाइ छ। तर प्रक्रिया अधिकृत बढाएपछि भने निर्माण कम्पनीको काममा फर्किएको उहाँले बताउनुभयो।

आयोजनाका सूचना अधिकारी इन्जिनियर चिष्णु चापागाइँका अनुसार निर्माण कम्पनीले काममा ढिला सुस्ती गरेपछि पाँच महिनाअघि नै कारबाहीको प्रक्रिया अगाडि बढाइसकिएको छ। पछिलो म्याद धैर्य पुर्ण नैपुरापछि जेभीले रु ७० करोडमा ठ